

...

Fővárosi Ítéltábla

12.Gf.40.125/2021/6-II.

A Fővárosi Ítéltábla a jogi képviselő1 (jogi képviselő címe, ügyintéző: jogi képviselő4 ügyvéd) által képviselt felperes neve (Cím2) felperesnek, a dr. jogi képviselő2 ügyvéd (jogi képviselő címe1.) által képviselt Alperes1 (alperes címe) I. rendű, az jogi képviselő3 (jogi képviselő címe2) által képviselt Alperes2 (Cím3) II. rendű és Alperes3 (alperes címe1.) III. rendű alperesek ellen gazdasági társaság vezető tisztségviselője felelősségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2021. március 9. napján meghozott 9.G.41.065/2019/37. számú ítélete ellen az I. rendű alperes 38. és 39. sorszámú fellebbezése folytán – a 2021. szeptember 29-én megtartott nyilvános tárgyaláson – meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi I. rendű alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg felperesnek 107.500 (százhetezer-öttszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

[1] A fellebbezés elbírálása szempontjából irányadó tényállás szerint az adós1 „f. a.” (a továbbiakban: adós) a felperestől bérelt üzlethelyiségben élelmiszerüzletet működtetett.

[2] Az I. rendű alperes 2015. március 13. napjától 2016. július 4. napjáig volt vezető tisztségviselője az adósnak, valamint 2007. július 27. napjától 2017. január 10. napjáig volt a társaság tagja, részben 2016. július 4. napjáig az adós egyedüli tagja. A törzsbetétjéhez kapcsolódó üzletrészenek nagysága a tagsági jogviszony fennállása alatt többször is változott, az adós társaság törzsbetétjei felett az I. rendű alperes rokonai is folyamatában rendelkeztek.

[3] A II. rendű alperes 2016. július 4. napjától 2017. január 10. napjáig volt vezető tisztségviselője és egyben az adós társaság tagja is.

[4] A III. rendű alperes 2017. január 10. napjától 2018. május 28. napjáig volt vezető tisztségviselője a társaságnak, valamint 2017. január 10. napjától az adós felszámolásáig egyszemélyes tagja volt az adós társaságnak.

[5] A felperes hitelezői követelése a cím11 szám alatt található üzlethelyiség 2011. január 1-jétől 2015. december 31-ig tartó bérbeadása alapján keletkezett. A bérleti jogviszony fennállása alatt a felperes 2014. január 17-én arról értesítette az adós társaságot, hogy a bérlemény helyszíni bejárásakor jóváhagyása nélkül elvégzett munkálatokat észlelt. Az adós 2014. március hónapban kötelezettséget vállalt az eredeti állapot helyreállítására. A felperes 2015. szeptember 18-án arról értesítette az adóst, hogy a bérleti jogviszonyt nem hosszabbítja meg, majd 2015. december 17-én közölte az átadás-átvétel tervezett időpontját, 2016. január 4-i időpont megjelölésével. Az adós a bérleményt felperesnek 2016. február hónapban szolgáltatva vissza, az ingatlan átadás-átvételét követően a felperes által felkért magánszakértő megállapítása szerint a bérelt ingatlanban számos meghibásodás, rongálás volt tapasztalható, a hibák kiküszöbölésének és helyreállításának előírányzott költségét a szakértő 15.421.615 forint összegben állapította meg. A felperes az adóssal 2016. március 1-jén közölt felszólításában az adós társaságot a teljesíteni elmulasztott bérleti díj és közüzemi díj összesen 599.391 forint megfizetésére szólította fel. Ezt követően a bérleti szerződésből eredő pénztartozás miatt 2016. április 19-én indított keresetet az adós társasággal szemben 16.021.006 forint pénztartozás és késedelmi kamatainak a megfizetése iránt (18.G.301.460/2016.).

[6] A Pesti Központi Kerületi Bíróság 2016 szeptemberében hozott részítéletet, melyben kötelezte az adóst 599.391 forint pénztartozás és késedelmi kamatainak a megfizetésére. A részítélet 2016. október 12. napján emelkedett jogerőre.

[7] I.rendű alperes 2017. január 10-én értékesítette üzletrészét, tagsági jogviszonya az adós társaságban megszűnt.

[8] Felperes a jogerős részítélet alapján indított végrehajtás eredményeként 99.785 forint összegben jutott hozzá a követeléséhez, majd 2017. május 12-én az adós felszámolása iránti kérelmet terjesztett elő, melynek alapján a Fővárosi Törvényszék a 2017. október 31-én meghozott 18.Fpk.2196/2017/15. számú végzésével megállapította az adós fizetéseképtelenségét és elrendelte a felszámolását a 2017. december 9-én jogerőre emelkedett, majd 2018. február 5-én közzétett végzésével.

[9] A felperes jogvita tárgyává tett bejelentett követelését a felszámoló elismerte és nyilvántartásba vette.

[10] A Pesti Központi Kerületi Bíróság a 18.G.301.460/2016. szám alatt folyamatban volt eljárásban a 2018. november 27-én meghozott ítéletével kötelezte az adóst a hitelező felperes javára további 15.421.615 forint pénztartozás és ezen összeg 2016. február 11. napjától számított késedelmi kamatainak a megfizetésére. Az ítélet indokolásából kitűnően az adós gazdálkodó szervezet 11.234.090 forint összegben a tartozását elismerte.

[11] Az adós 2016. január 1. és 2016. december 31-e közötti időszakra vonatkozó általános üzleti évet záró egyszerűsített éves beszámoló részét képező mérlege szerint az adós befektetett eszközállománya 505.000 forint, a forgóeszköz-állománya 27.530.000 forint volt. A forgóeszköz-állomány jelentős része készletek címén 26.975.000 forint.

[12] A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy alperesek az adós társaság ügyvezetőiként, vezető tisztségviselőként és tagjaiként az adós társaság felszámolását megelőző három évben, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően a vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezzel okozati összefüggésben a felperes hitelezői követelésének kielégítése a felszámolásban teljes mértékben megghiúsult. A felperes az alperesek kárfelelősségét 28.035.000 forint hitelezői érdeksérelemet állítva kérte megállapítani. Az éves beszámoló és mérleg adataiból következtetett arra, hogy a 2016. december 31-én még meglévő 28.035.000 forint ún. aktív vagyonhoz képest 2017. szeptember 6. napján az adósnak már nem volt vagyona. A felperes vélelmezte, hogy a vezető tisztségviselő gondos és prudens eljárása mellett ez az aktív vagyon félév leforgása alatt nem apadt volna nullára. Bizonyítékként felperes a keresetleveléhez csatolt okiratok tartalmát jelölte meg. A keresetben a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontját 2016. december 31-e és az adós ellen indított végrehajtási lap kiállításának napja, azaz 2017. január 20-a közötti időszakra állította, majd az elsőfokú eljárásban a perben bizonyított tények szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését 2016. március 1-i időponttal határozta meg, mely időpontot követően csökkent az adós társaság utóbb felszámolónak átadandó, de ekkor már meg nem lévő vagyona.

[13] A felperes az I. rendű alperes felelősségét az árnyékvezetői minőségével is állította, azzal, hogy I. rendű alperes az adós döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt. Hangsúlyozta, hogy a vezető tisztségviselők feladata lett volna az adós gazdálkodó szervezet esedékes és lejárt tartozásainak, cash-flow kimutatásának figyelemmel kísérése, ennek alapján tudomást szerezhetett volna a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezéséről. A vezető tisztségviselő felelősségét megalapozó tényként állította az adós vagyonának csökkenését, álláspontja szerint a vezető tisztségviselők gondos és prudens eljárása mellett a vagyonsökkenés nem következett volna be, az alperesek felróható, legalább gondatlan, de inkább szándékos magatartása következményeként állt elő az a helyzet, hogy a felperes hitelezői követelései a felszámolásban kielégítetlenek maradtak.

[14] A III. rendű alperest érintően a tisztségviselői mulasztás perjogi következményeit is alkalmazhatónak tartotta, mert a vezető tisztségviselő nem teljesítette a Cstv. 31. § (1) bekezdésének a)-d) pontja szerinti beszámolókészítési, irat- és vagyonátadási, továbbá tájékoztatási kötelezettségét. E törvényes kötelezettség elmulasztásával III. rendű alperes a hitelezők tájékozódási lehetőségét korlátozta.

[15] A felperes keresetében hangsúlyozta, hogy I. rendű alperesnek vezető tisztségviselőként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel nyilvánvalóan számolnia kellett, a lejárt, nem vitatott, ki nem fizetett tartozások fennállásából, az éves beszámoló adataiból. Továbbá az adós társaságnak már 2016. február 26-án is bizonyíthatóan 599.391 forint fennálló és lejárt tartozása volt az elmaradt közüzemi díj és bérleti díj címén, mely követelést az adós elismerte. Tudomással bírt továbbá a 15.421.615 forint kártérítési kötelezettségéről is, tisztában volt azzal, hogy e kötelezettség teljesítésének elmaradása esetén a felperes bérbeadóként fog keresetet indítani. I. rendű alperes vezető tisztségviselőként a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezéséről legkésőbb a 2016. február 26-án küldött ügyvédi felszólító levél után tudomást szerzett.

[16] Felperes szerint vélelmezhetően a hitelezői követelés kielégítésének megghiúsítására irányult az I. rendű alperesnek az a jogcselekménye is, hogy az üzletrész 90%-át értékesítette, ügyvezetői tisztségéről lemondott, ezzel az adós társaság többségi tulajdonosa és ügyvezetője II. rendű alperes lett, aki viszont a kinevezésekor alig töltötte be a 18. életévét. Továbbá olyan csengerújfalui lakcímmel rendelkezett, amelyet már a jelen per megindításakor fiktívvé nyilvánítottak. Mindez az I. rendű alperes felelősség alóli mentesülését szolgálta.

A felperes hivatkozott még arra is, hogy az adós 2016. december 31-i mérlegadatai nem mutattak valós képet az adós gazdasági helyzetéről, ha ugyanis az adósnak ebben az időpontban valóban lett volna 27.530.000 forint forgóeszköze, amelyből 26.975.000 forint volt a készlet, úgy nyilvánvalóan nem állt volna elő olyan helyzet, hogy a megindított végrehajtási eljárás során sem tudja a tartozását rendezni.

Felperes keresetében hangsúlyozta azt is, hogy a bérleti- és rezsidíj tartozások 2015. évi esedékességűek voltak, az adós már 2015-től nem teljesítette fizetési kötelezettségét. A kártérítési követelést pedig összegében 2016. februárjában szakértő állapította meg.

[17] I. rendű alperes a kereset elutasítását kérte. Vitatta, hogy az adós árnyékvezetője lett volna a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően, hangsúlyozta, hogy 2016. július 4-től már csak 10%-os szavazati aránnyal rendelkezett, minősített szavazati többsége a társaságban a II. rendű alperesnek volt. Azzal is érvelt, hogy a 2016. december 31-i egyszerűsített éves beszámolóban feltüntetett 26.975.000 forint készlet felett 2016. július 4-től a II. rendű alperes rendelkezett, a készlet 2016. július 4-én még meg volt, de a közzétett beszámoló alapján 2016. december 31-én is még rendelkezésre állt. Állította, hogy mindenre kiterjedően, így az adós gazdasági helyzetéről is tájékoztatta a II. rendű alperest, átadta az

adós iratait és a vagyonát. Vezető tisztségviselőként és tagként is teljesítette kötelezettségeit, még gondatlanul sem sértette a hitelezők érdekeit a jogvitás időszakban. 2016. július 4-én az adóssal szemben a szállítóknak nem voltak rendezetlen követelése, az adós a számlákat kiegyenlítette. Vitatta azt is, hogy 2016. július 4-től az adós társaságot érintően fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzettel kellett volna számolnia. Hangoztatta, hogy jelentős vagyoni eszközzel rendelkezett az adós, az akkor fennálló rövidlejáratú kötelezettségek teljesítésére ezek fedezetet nyújtottak. Nem volt ráhatása a II. rendű alperes tisztségviselői feladatainak ellátására, nem gyakorolt meghatározó befolyást más módon sem az adós működésére. Kifejtette, hogy azért maradt a társaság tagja 10%-os üzletrésszel, mert az üzletrész adásvételi szerződés alapján a vevője csupán részben teljesítette a kötelezettségét. Úgy vélte, a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontja legfeljebb 2017. szeptember hónap lehet, ekkor viszont már több mint 15 hónapja nem volt ügyvezető. Alaptalannak vélte azt a felperesi állítást, hogy az üzletrész átruházása után is ő bírt árnyékvezetőként tisztségviselői befolyással. Ezt felperes nem bizonyította, csak azt, hogy 2016. szeptember 6-án nem volt vagyona az adósnak, és hogy vagyonsökkenés következett be, de az, hogy mikor következett be a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, az iratok alapján nem bizonyított.

[18] A II. és III. rendű alperesek ügygondnok útján előterjesztett védekezésükben általánosságban vitatták a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztére tett jogállítást, és a 28.035.000 forint összegben meghatározott vagyonsökkenést is. E körben nem tartották figyelmen kívül hagyhatónak, hogy az adós társaság két bankszámláján meglévő pénzeszközök alapulvételével részben a hitelezői követelés meg is térült.

[19] Az első fokon eljáró bíróság a felperes keresetének helyt adva megállapította, hogy alperesek az adós társaság vezető tisztségviselőiként a 2016. március 1-jétől fennálló, fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után a vezetői feladataikat nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látták el, és ezzel okozati összefüggésben a gazdálkodó szervezet vagyona csökkent, 28.035.000 forint hitelezői követelés teljes mértékben történő kielégítése a felszámolásban meghiúsulhat.

[20] Az ítélet indokolásából kitűnően a vezető tisztségviselő a Cstv. 31. § (1) bekezdés a) pontja szerint köteles lett volna a felszámolás kezdő időpontját megelőző nappal záróleltárt, valamint éves beszámolót (egyszerűsített éves beszámolót, az eredmény felosztása után zárómérleget és adóbevallást készíteni, és azokat a felszámolás kezdő időpontját követő 30 napon belül a felszámolónak és az adóhatóságnak átadni, és nyilatkozni arról, hogy a tevékenységet lezáró mérleg, illetve eredmény felosztása után készített zárómérleg az adós vagyoni helyzetéről valós és megbízható képet ad valóban, valamint nyilatkozni kellett volna arról is, hogy a mérleg elfogadása óta az adós vagyoni helyzetében milyen lényeges változások történtek. E kötelezettségének az adós vezető tisztségviselője nem tett eleget. Az elsőfokú bíróság utalt a Cstv. 33/A. § (4) bekezdésében foglalt felelősség alóli mentesülést megalapozó bizonyítási érdekre, nevezetesen, hogy a vezető a felelősség alól annak bizonyításával mentesült volna, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztét követően nem vállalt az adós pénzügyi helyzetéhez képest indokolatlan üzleti kockázatot, illetve az adott helyzetben az ilyen tisztséget betöltő személytől elvárható valamennyi intézkedést megtette a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése, továbbá az adós

gazdálkodó szervezet legfőbb szerve (döntéshozó szerve) intézkedéseinek kezdeményezése érdekében. Felhívta a Cstv. 33/A. §-ában szabályozott keresetindítási feltételeket, majd rögzítette, hogy a perben bizonyítottan a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján 2016. március 1-jétől a felszámolás elrendeléséig, a felszámolási vagyonná válás folyamatában mindvégig fennállt. Az adós gazdálkodó szervezet vezetőinek az adós pénztartozása alapján előre kellett látnia, és észszerűen mindvégig előre láthatták, hogy az adós társaság nem lesz képes kielégíteni a vele szemben fennálló, bérbeadót megillető és legkésőbb a bérleti jogviszony megszűnésével esedékes követeléseket.

[21] A III. rendű alperes vonatkozásában a Cstv. 33/A. § (5) bekezdését alkalmazhatónak találva azt fejtette ki, a III. rendű alperest annak bizonyítása terhelte, hogy a vezetői tisztségének fennállása alatt nem következett be fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, illetve akkor, ha ilyen körülmény fennállt, a vezetői feladatainak ellátása során a hitelezők érdekeit is figyelembe vette. Felhívta a figyelmet arra, hogy a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írtak szerinti felelősség megállapítása feltételezi, hogy a vezető tisztségviselő kötelezettségszegése vagy mulasztása a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztének időpontjára vetített vagyoni állapothoz képest olyan vagyoni változással járjon, amelynek eredményeként a felszámolási vagyonná válásig ténylegesen az adós társaság vagyona csökkent. Ezt követően kell ugyanis a vezető tisztségviselőnek mindent megtennie az e tisztséget ellátótól elvárható módon annak érdekében, hogy a vagyon integritását megőrizze a felszámolónak való átadásáig. Felelőssége abban az esetben állapítható meg a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte utáni időszakra, ha úgy csökken az adós vagyona, hogy ezzel kisebb mértékben és értéken válik felszámolási vagyonná, és ez okoz majd ténylegesen összhitelezői érdeksérelmet a felszámolásban.

[22] Utalt rá, hogy a perbeli jogvita megítélése nem a bérbeadóként hitelező felperes és a bérlő adós szolgáltatását meghatározó bérleti szerződés állított megszegéséből származtatható jogok elbírálását jelentette, az összhitelezői védelmi kereset tárgyalásával nem egy-egy kötelemből egy jogosult által származtatható jog érvényesíthetőségét kellett megítélni.

[23] Megállapította, hogy az I. rendű alperes, illetőleg később a további alperesek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása alatt az adós társaság vagyonával összefüggő vezető tisztségviselői intézkedéseket nem a hitelezői érdekek figyelembevételével, az e tisztséget ellátótól elvárható kötelezettségek teljesítéseként tették meg. Miután a felszámolási vagyonná válás folyamatában az adós vagyona csökkent, e tény a perben bizonyított, és ugyanakkor nem volt tényként megállapítható, hogy ez valójában a hitelezői követelés kielégítésére lett volna fordított, azaz, hogy a vagyoncsökkenés oka ez lett volna, így az összhitelezői érdeksérelmet ezzel a tisztségviselői mulasztással az adós vezető tisztségviselői megvalósították. Az adós társaság rendelkezésére álló vagyoni eszközök bizonyított csökkenésének a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beállta után, annak fennállása alatt azzal kellett volna összefüggésben állnia, hogy a vezető tisztségviselők a hitelezői veszteségek elkerülése, csökkentése érdekében a szükséges intézkedéseket megteszik. Ez azonban a perben nem volt megállapítható, ilyen tény az alperesek nem is állítottak.

[24] Hangsúlyozta, hogy a Cstv. 33/A. §-ának megfelelő felelősség részben már azért is megállapítható, ha a felszámolási vagyonná váláskor az adós társaság már kimutathatóan kisebb vagyonnal rendelkezik ahhoz képest, mint ami a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet beálltának időpontjakor még rendelkezésre állhatott. Felelősséget alapító szintén az, ha a vezető tisztségviselő indokolatlan kockázatot is vállalva növeli az egyébként sem teljesíthető hitelezői követelések állományát. A három alperes a bizonyítási kötelezettségét azzal teljesíthette volna a perben, ha bizonyítják, hogy a hitelezői érdeket figyelembe véve látták el a vezető tisztségviselői feladatokat a felszámolási vagyonná válás folyamatában. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezése után mindhárom alperes ellátott tisztségviselői feladatokat, ezért mindhárman felelnek a felszámolásban beálló hitelezői érdeksérelemért. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjában fennálló vagyoni állapot az adott évi beszámolóban írt vagyonnal volt azonosítható. A vezető tisztségviselő felelőssége a vagyon integritásával összefüggő a felszámolási vagyonná válás folyamatában, mivel a vagyon sértetlenségét köteles biztosítani a felszámolónak való átadásig. Tényként volt megállapítható, hogy már 2016. március 1-jétől fennálló volt a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, mivel ismert lehetett a vezető tisztségviselők előtt az esedékesen teljesítendő fizetési kötelezettség. Az ezt megelőző időszak gazdasági eseményei nem indokolhatták a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésére tett állítását felperesnek. Az elsőfokú bíróság leszögezte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet, azaz 2016. március 1-jét követő fennállása alatt az adós társaság vagyona valóban csökkent, az utóbb felszámolónak átadandó, de ekkor már meg nem lévő vagyon összhitelezői érdeksérelemet azzal idézett elő, hogy elmaradt a hitelezői igények kielégítése a felszámolásban.

[25] Az ítélet ellen I. rendű alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben az ítélet I. rendű alperes felelősségét megállapító részének megváltoztatását, a kereset elutasítását kérte.

Fellebbezésének indokolása szerint az első fokon eljáró bíróság a Cstv. 33/A. § (3) bekezdését nem megfelelően alkalmazta, tévesen állapította meg az ügy tényállását, és nem helytálló a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjára tett megállapítása sem.

[26] Sérelmezte, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta azt a tényt, hogy a 2016. március 1. napján az adós részéről átvett ügyvédi felszólító levél tértivevényén, mint átvevő X. Y. szerepel, akinek a levél átvételére még csak érvényes meghatalmazása sem volt. Így nem bizonyította, hogy a levél tartalmát az I. rendű alperes 2016. március 1-jén megismerte. Hangoztatta, hogy az adós csak az 599.391 forint összegű követelést ismerte el, ezt is 2016. szeptemberében, mikor már II. rendű alperes volt az adós társaság egyedüli vezető tisztségviselője. 2016. március 1-jén I. rendű alperes nem azért nem rendezte az 599.391 forint összegű tartozását, mert erre nem volt fedezete, hanem mert a felperes követelésének jogalapját és összegezését vitatta. Arra pedig, hogy a követelés elismerését követően miért nem rendezte az adós társaság a tartozását, érdemben nem tud nyilatkozni, mivel ekkor már nem ő volt az ügyvezető. Ezzel szemben bizonyította, hogy I. rendű alperes 2016. július 24-én több mint 26.000.000 forint összegű raktárkészlettel adta át az adós társaságot II. rendű

alperesnek, így nyilvánvalóan 2016. március 1-jén még meg volt a fedezet a tartozás kielégítésére.

[27] Kifejtette, az a tény továbbá, hogy az adós társaság 2017. július 24-én lefoglalható és értékesíthető vagyontárggyal már nem rendelkezett, még nem valószínűsíti az adós társaság mérlegadatainak valótlanosságát, azaz, hogy a fizetéseképtelen helyzet már 2016. december 31-ét megelőzően is fennállt. Nem vette figyelembe az első fokon eljáró bíróság, hogy a társaságnak pénzügyi nehézségei az I. rendű alperes irányítása alatt nem voltak, 2016 júliusában is rendezte a szállítói felé az esedékes számlákat, egyéb tartozása pedig nem volt. A valóság az, hogy a felperes követelésének kielégítésére az I. rendű alperes irányítása idején azért nem került sor, mert a felperes követelését mind jogalapjában, mind összegében vitatta az adós. Az első fokon eljáró bíróság nem mérlegelte megfelelő alapossággal a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának meghatározása körében az I. rendű alperes által előadottakat, a tényállást kizárólag a felperes által hivatkozottak figyelembevételével állapította meg. A tévesen megállapított tényállás pedig azt eredményezte, hogy az I. rendű alperes tisztségviselői felelősségét is megállapította. Határozott álláspontja szerint a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet nem az I. rendű alperes tisztségviselői feladatának az ellátása alatt következett be, így I. rendű alperes nem felel a felszámolásban beálló hitelezői érdeksérelemért. Felhívta a figyelmet arra, az elsőfokú ítélet indokolása úgy fogalmaz, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a Cstv. 33/A. § (3) bekezdése alapján 2016. március 1-jétől a felszámolás elrendeléséig folyamatosan, mindvégig fennálló volt, majd később az elsőfokú ítélet azt a megállapítást teszi, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet kezdő időpontjában fennálló vagyoni állapot az adott évi beszámolóban írt vagyonnal volt azonosítható. Mivel az évi beszámoló szerint az adós társaság 28.035.000 forint összvagyonnal rendelkezett, így 2016 márciusában nem állhatott fenn a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet. Leszögezte, hogy az adós a bármikor értékesíthető, jelentős raktárkészlet egy részével képes lett volna teljesíteni a hivatkozott ügyvédi felszólító levélben megjelölt teljes összeget. Ezt nyilvánvalóan nem tette meg, mivel a megjelölt összeget „túlzónak” találta. Mindezek alapján annak megállapítását kérte, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet 2016. december 31. és 2017. január 20-a közötti időpontra tehető, és ennek megfelelően I. rendű alperes nem felel az adós vagyonának a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte utáni csökkenéséért.

[28] Felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Kérte továbbá másodfokú perköltsége megtérítését, a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése alapján megállapított ügyvédi munkadíj figyelembevételével azzal, hogy a fizesztésére köteles.

[29] Az elsőfokú ítélet és jogi érvelés körében azt hangsúlyozta, az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy I. rendű alperes vezető tisztségviselője volt az adós társaságnak 2015. március 13. és 2016. július 4. között, 2017. január 10-ig pedig árnyékvezető tisztségviselője volt, így a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkeztéről tudomással bírt, ezt követően pedig vezetői feladatait nem a hitelezők érdekeinek figyelembevételével látta el. Nem képzett céltartalékot a lejárt és fennálló követelésekre, az adós társaságban fennálló üzletrészt színleltügylettel értékesítette, és vezető tisztségviselői pozíciójáról is lemondott azért, hogy a későbbi felelősség alól

mentesüljön, melynek következtében a hitelezők követelésének kielégítése teljes mértékben megghiúsult. A fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte felperes álláspontja szerint, az elsőfokú bíróság által megállapított időponttal egyező, azaz 2016. március 1. napján fennállt. Az adós társaságnak megküldött felszólító levél ugyanis már megnevezte azt a tartozást, amely utóbb peresített követeléssé is vált. I. rendű alperes már ekkor tudomással bírt az adós társaság felé fennálló tartozásról, amely részben bérleti díj, részben rezsidíj, részben pedig kártérítési követelésből állt. A bérleti díj és rezsidíj tartozások pedig 2015. évi esedékességet mutattak, tehát már 2015-től nem teljesítette fizetési kötelezettségét az adós társaság. Helyesen állapította meg továbbá az elsőfokú bíróság, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet a felszámolás elrendeléséig fennállt. Az adós pénztartozása alapján a gazdálkodó szerv vezetőjének előre kellett látnia és észszerűen mindvégig előre láthatta, hogy az adós társaság nem lesz képes kielégíteni a vele szemben fennálló, a bérbeadót megillető követeléseket. Helytálló volt az elsőfokú bíróságnak az a megállapítása is, hogy I. rendű alperes a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása alatt az adós társaság vagyonával összefüggő, hitelezői érdekek elsődlegességét jelentő vezető tisztségviselői intézkedéseket nem tette meg. A felszámolási vagyonná válás folyamatában az adós vagyona csökkent, e tény a perben bizonyított, az pedig nem volt tényként megállapítható, hogy ez valójában a hitelezői követelések kielégítésére lett volna fordítva, azaz, hogy a vagyonsökkenés ennek okán következett be. Az pedig, hogy a vagyonsökkenés a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet fennállása alatt bekövetkezett, ami pedig összhitelezői érdeksérelmet okozott, ugyancsak tényként rögzíthető. Ennek alapján helyesen jutott arra a következtetésre a törvényszék, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezte után mindhárom alperes ellátott tisztségviselői feladatokat, így mindhárman felelnek a felszámolásban beálló hitelezői érdeksérelméért.

[30] Az I. rendű alperes fellebbezése nem alapos.

[31] A másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 370. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperes fellebbezési kérelmére, annak korlátai között gyakorolta.

[32] Az első fokon eljáró törvényszék a jogvita elbírálására irányadó tényállást helyesen állapította meg, és egyetértett az ítéltábla az abból levont, az I. rendű alperes vezető tisztségviselő felelősségének megállapítását eredményező jogkövetkeztetésével is. Az I. rendű alperes fellebbezésében foglaltak nem eredményezték az elsőfokú ítélet megváltoztatását, az I. rendű alperes vezető tisztségviselő felelősség alóli mentesülését.

[33] Az ítéltábla ezért az elsőfokú bíróság ítéletét – annak helytálló indokai alapján a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján – a fellebbezésben és a fellebbezési ellenkérelemben foglaltakra is figyelemmel tett alábbi kiegészítéssel hagyja helyben.

[34] Tévesen állítja I. rendű alperes fellebbezésében a törvényszék fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezésének időpontjára tett megállapításának alaptalanságát. A

fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet akkor következik be, amikor az adós a tartozását likvid vagyoni hiányában kifizetni nem képes, és erről a tényről a vezető tisztségviselő gondos eljárás esetén tudomást szerez, illetve tudomást szerezhette volna. A hitelező felperes 2016. február 26-ai, az adóssal 2016. március 1-jén közölt felszólítása részben a 2015. évi esedékességű bérleti díj, rezsidíj, részben pedig a kártérítési követelés megfizetésére szól. I. rendű alperes e felszólító levél adós általi átvételét tagadta, állította, hogy az átvevő érvényes meghatalmazással nem rendelkezett, így I. rendű alperes nem volt abban a helyzetben, hogy a levél tartalmát megismerje. I. rendű alperes állításával szemben azonban tény, hogy a felszólító levelet is tartalmazó küldeményt a postai szolgáltató az adós székhelycímén az adós nevében a küldemények átvételére jogosított személynek adta át. Ennek ellenkezőjét I. rendű alperes nem bizonyította. Továbbá az adós ügyvezetőjének e felszólító levélről függetlenül is tisztában kellett lennie a 2015. évben esedékes elmaradt 599.391 forint összegű bérleti díj és közüzemi díj tartozásáról és ismert volt előtte a hitelező bérleti szerződés megszégéből eredő, szakértő által megállapított 15.421.615 forint összegű kártérítési követelése is. Önmagában pedig az a körülmény, hogy az adós a 2016. üzleti évet záró egyszerűsített éves beszámoló részét képező mérlege szerint az adós vagyoni eszközei a rövid lejáratú kötelezettségei teljesítésére fedezetet nyújtottak volna, még nem szolgál bizonyítékkal arra, hogy az adós nem volt fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben. A forgóeszköz-vagyon mérlegbeli értékelésének realitását ugyanis kétségessé teszik azok a peradatok, amelyek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követően fennálló tartozások kiegyenlítésének elmaradását, 2017. évben pedig az adós társaság ellen folytatott végrehajtási eljárások eredménytelenségét igazolták. Az adós fizetési felszólításban jelzett tartozása ugyanis az I. rendű alperes ügyvezetői tisztségének fennállása alatt, de ezt követően sem nyert kiegyenlítést. Mindezekre is figyelemmel egyetértett az ítéltábla az elsőfokú bírósággal abban, hogy a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetet 2016. március 1. napjától kezdődően fennállónak tekintette.

[35] Az I. rendű alperes által képviselt adós fizetéseképtelensége átmenetinek azért sem volt nevezhető, mivel nincs peradat az adós társaság felszámolás elrendelésének időpontjáig történt gazdálkodására, tevékenységére. Az I. rendű alperes 2015. március 13-tól 2016. július 4-ig volt az adós vezető tisztségviselője, 2016. július 4-ig az adós társaság egyedüli tagja is, és állította ugyan az adós társaság meglévő vagyona átadásának a tényét, ezt azonban nem bizonyította. Továbbá ügyvezetői tisztségének a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet bekövetkezését követő fennállása alatt elmulasztotta mindazoknak az intézkedéseknek a megtételét, amelyek a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzetben lévő adós gazdasági életből való leggyorsabb kivezetését szolgálják a meglévő hitelezői igények minél nagyobb arányú kielégítése érdekében. Figyelmen kívül hagyta az adós vagyonával való gazdálkodás során a függő kötelezettségét, annak kiegyenlítése érdekében elmulasztotta a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény 3. § (8) bekezdés 14. pontja, és a 41. § (1) bekezdés szerinti céltartalékképzési kötelezettségét. Az I. rendű alperes ügyvezetői tisztségének megszűnését követően az adós társaságnak további két ügyvezetője is volt (II. és III. rendű alperes), I. rendű alperes a társaság egyedüli tagjaként maga döntött az új ügyvezető (II. rendű alperes) személyéről. Tényként rögzíthető továbbá, hogy az adós társaság felszámolás kezdő időpontjában vezetői tisztséget betöltő ügyvezetője az adós társaság iratait a felszámolónak nem adta át, a felszámoló részére vagyonátadás nem történt. A felszámoló III. rendű alpereshez intézett felhívása „nem kereste”, majd „elköltözött” jelzéssel érkezett vissza. Ilyen adatok ismeretében pedig alappal tette azt a megállapítást az elsőfokú bíróság, hogy I. rendű alperes is hozzájárult a felszámolási vagyonná válás folyamatában a hitelezői igények kielégítésének a meghiúsulásához.

[36] Mivel pedig a fizetéseképtelenséggel fenyegető helyzet időpontjának bekövetkezését, azaz 2016. március 1-jét követően az adós társaságnak I. rendű alperes is ügyvezetője volt, és nem bizonyította a hitelezői érdekek figyelembevételét szolgáló eljárását, így helytállóan állapította meg az elsőfokú bíróság a 28.035.000 forint hitelezői követelés kielégítésének a megghiúsulásához vezető felelősségét.

[37] A felperes fellebbezési ellenkérelmében foglaltakra figyelemmel az ítéltábla leszögezi, hogy a felperes állította ugyan az I. rendű alperes árnyékvezetői minőségének fennállását, azonban az árnyékvezetői minőség megállapíthatóságához szükséges, a Cstv. 33/A. § (1) bekezdésében írt feltételeket, nevezetesen, hogy I. rendű alperes az adós gazdálkodó szervezet döntéseinek meghozatalára ténylegesen meghatározó befolyást gyakorolt, nem bizonyította. A perbeli esetben az I. rendű alperes felelősségét megalapozó fentebb felsorolt tényeknek volt meghatározó jelentősége a felelősségének a megállapítása során, nem pedig a felperes által állított árnyékvezetői minőség fennállásának.

[38] A fellebbezés nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 83. § (1) bekezdése alapján az I. rendű alperes viseli a másodfokú eljárással felmerült költségét, megfizetni tartozik továbbá a felperes másodfokú eljárással felmerült, ügyvédi munkadíjból álló perköltségét is, melynek mértékét az ítéltábla a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) és 4/A. § (1) bekezdése alapján a kifejtett jogi képviseleti tevékenység figyelembevételével, mérlegeléssel határozta meg.

Budapest, 2021. szeptember 29.

Dr. Hunyady Mariann s.k. Dr. Czifra Veronika s.k.

Dr. Horváth Andrea s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró